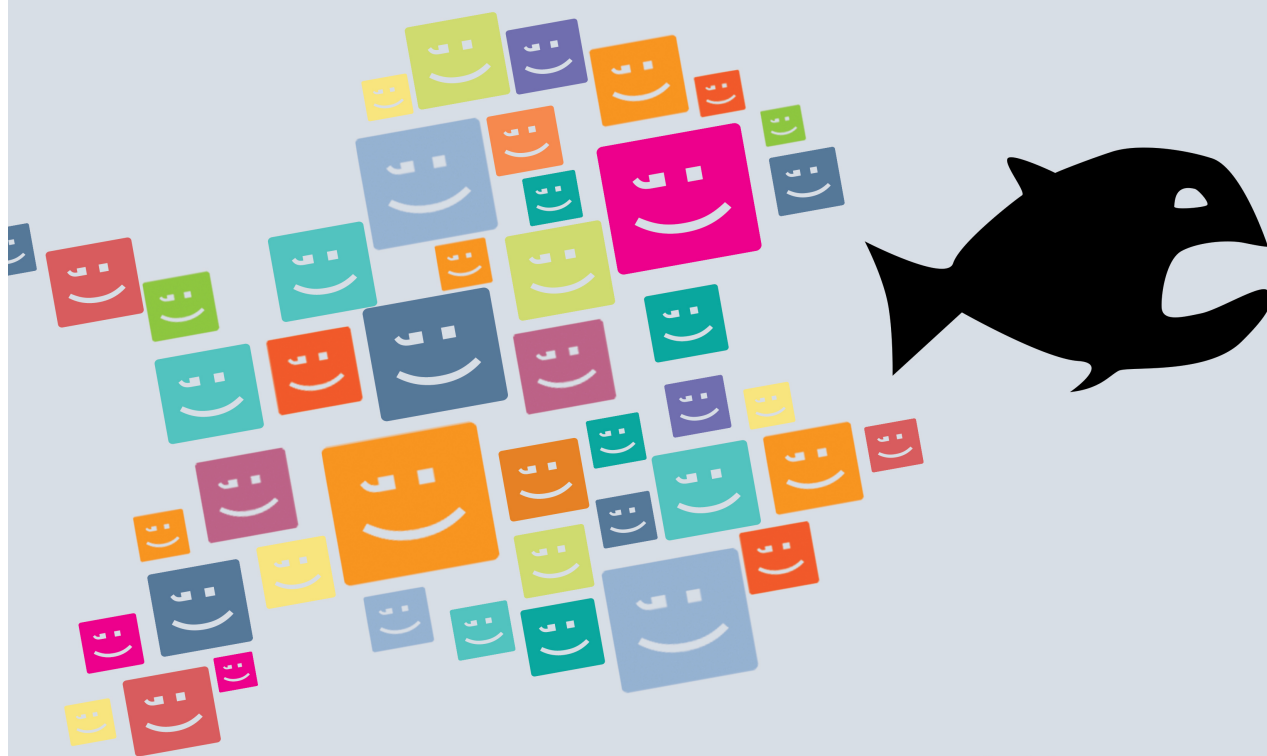

Comunicacions Sectorial

Medi Ambient

assemblea oberta

INDEX

Introducció	2
Aigua	
Xúquer Viu	
Plataforma Valenciana per l'Aigua Pública	5
Energia	
Tanquem Cofrents	
Plataforma Valenciana per un Nou Model Energètic	15
Plataforma Antifracking a les Comarques de Castelló	19
Medi Natural	
Bosc Viu	22
Plataforma Carles Pinazo	26
SEO/BirdLife	29
Residus	
Acció Ecologista-Agró	31
Ecologistes en Acció del País Valencià	33
Territori i Mobilitat	
Plataforma per un Ferrocarril Públic i Social al País Valencià	36

Introducció

Per Teresa Garcia i Natxo Serra

Només és pot estimar allò que es coneix. Per tant, qualsevol projecte de vertebració del País Valencià passa per viure'l i conèixer-lo en totes les seues vessants, la cultural, lingüística, etc., però, sobretot i la que més ens interessa des d'aquesta sectorial, la territorial des del punt de vista de la sostenibilitat. La relació amb el nostre entorn natural i el respecte per conservar-lo i mantenir-lo ens duu indubtablement a estimar-lo i a tindre'l com a eix principal i transversal de la forma de fer política de la Coalició Compromís.

La I Assemblea Oberta de Compromís és una aposta decidida i clara per la participació, la transparència i l'obertura a la societat: les noves formes de fer política que exigeix la societat requereixen nous espais de trobada, i com a tal es va concebre i articular l'Assemblea celebrada el passat 15 de juny a Burjassot

La participació de la societat, tant en les formes organitzades com són associacions, plataformes, ONG i totes les formes d'articular-se col·lectivament, com també individualment, ha estat des del primer moment per l'àrea de Medi Ambient, dins de les Sectorials de Compromís, la qüestió fonamental.

Emmarcada en aquesta visió, la forma en què s'organitza l'àrea de Medi Ambient, obeïa a voler reflectir aquesta aposta per la participació. Així, vam creure que la millor manera d'evidenciar-ho era que la participació fos la màxima possible, i també que les organitzacions convidades fossen un fidel reflex de l'amplitud, i qualitat, de les formes d'organització social en matèria d'ecologia, conservació del medi ambient, preocupació per les afeccions ambientals derivades de processos nocius per al medi natural i pel benestar animal.

Per intentar abastar la complexitat del territori valencià, la participació en l'àrea de medi ambient s'organitza, actualment, al voltant de sis grups de treball o subàrees: aigua, energia, medi natural, residus, territori i mobilitat sostenible, i la subcomissió animalista. I aquesta pensem que podria ser també una bona manera de, amb la participació de tots, fer un diagnòstic i prescripció de la situació mediambiental del País Valencià, que inclogués la majoria de les qüestions clau en aquests moments, i, per tant, una bona forma d'organitzar el temps de què disposàvem el passat dia 15 de juny.

Dins de cadascuna de les cinc àrees en què finalment es va estructurar l'Assemblea de Medi Ambient, vàrem intentar que participaren les organitzacions reconegudament representatives i que treballen en l'àmbit de tot el territori valencià, o en diverses comarques, i abordant problemes primordials. Creiem que aquest objectiu imprescindible es va assolir plenament, atès el nombre i la trajectòria de les organitzacions presents.

Així doncs, els participants varen ser:

Aigua: *Xúquer Viu i Xarxa Valenciana per l'Aigua Pública*

Energia: *Tanquem Cofrents, Plataforma Valenciana per un Nou Model Energètic i Plataforma Antifracking Comarques de Castelló*

Medi Natural: *Bosc Viu, SEO/BirdLife i Plataforma Carles Pinazo;*

Residus: *Acció Ecologista-Agró i Ecologistes en Acció del País Valencia ;*
Territori i Mobilitat: *Plataforma pel Ferrocarril Públic i Social al País Valencià.*

La metodologia implementada en l'Assemblea també corresponia a intentar ser conseqüents amb l'aposta per crear nous espais de trobada i apostar al màxim per la participació. Les dues hores i deu minuts es van dividir en cinc seccions iguals, que corresponen a les àrees dalt esmentades. I, dins de cada secció, al seu torn, el temps es dividia en 13 minuts per a ponències i comunicacions, i 13 minuts per a preguntes dels assistents, amb el resultat que s'intercalaven durant el matí les exposicions i les preguntes. Considerem que el fet d'intercalar els 65 minuts de ponències, comunicacions, amb els 65 minuts de preguntes, tot canviant el format

d'exposició magistral per un altre de més dinàmic i participatiu, amb ponències i comunicacions igualment magistrals, però molt més sintètiques i diverses, connectava millor amb les noves formes de comunicació, i les propostes, sorgides des dels diversos moviments socials.

Per a properes Assemblees, ens plantegem tindre més temps i convidar col·lectius i organitzacions que treballen a escala comarcal i/o local, tot entrant en un major nivell de detall, un vegada feta l'aproximació-diagnòstic com a punt de partida. I plataformes i col·lectius de constitució més recent que la majoria dels participants en aquesta I Assemblea Oberta.

Volem agrair a les onze organitzacions que vàrem convidar a participar a l'àrea de Medi Ambient la resposta positiva des del primer moment, les col·laboracions i aportacions i el rigor amb què varen ser fetes. En aquest cas, no és gens agosarat dir que, les que hi varen ser formen part fonamental del passat, present i futur -no només del Medi Ambient- del País Valencià.

Xúquer Viu

Plataforma Valenciana per l'Aigua Pública

Per Graciela Ferrer (secretària de Xúquer Viu i membre de la Xarxa Valenciana per l'Aigua Pública)

En primer lloc, des de Xúquer Viu desitgem agrair la invitació que ens ha fet Compromís per participar en aquesta Assemblea Oberta i donar-nos l'oportunitat de compartir les nostres preocupacions i punts de vista al voltant de la qüestió de la gestió i la política de l'aigua i dels ecosistemes que d'ella depenen pel que fa a la conca del Xúquer. També aprofitem per agrair-vos el suport que des de Compromís han rebut les nostres reivindicacions i lluites per aconseguir que el Xúquer torne a ser un riu viu.

Què és Xúquer Viu?

Per començar faré una xicoteta presentació de la nostra associació. Xúquer Viu va nàixer a finals de 2003 com a plataforma de col·lectius i entitats, fonamentalment de la Ribera del Xúquer, per tal de lluitar contra el transvasament Xúquer-Vinalopó amb presa d'aigües a Cortes de Pallàs (a 100 km de la desembocadura del riu) en construcció i que significava la pena de mort per al Xúquer i la pràctica inviabilitat de qualsevol esperança de recuperació, no sols del riu, sinó també de l'Albufera de València. Des del principi, la gent que participà en Xúquer Viu va donar-se compte que aquest

transvasament no era l'únic problema que patia el riu, i que la seua degradació estava vinculada també amb la sobreexplotació de l'aquífer de la Manxa Oriental, la contaminació abocada al riu, la manca de depuració adequada de les aigües residuals urbanes i industrials, l'absència de cabals ecològics que garantiren la viabilitat ecològica del riu, etc. Per això, l'objectiu des del principi no va ser sols parar el transvasament des de Cortes, sinó recuperar el riu. Aquest afany desembocà en la creació en agost de 2004 de Xúquer Viu com a associació ciutadana, com a veu pròpia de reivindicació no sols dels valors ecològics sinó també socials, emocionals, culturals i històrics del riu i els seus ecosistemes associats.

Perspectiva: els rius, molt més que H2O

Des de Xúquer Viu reivindiquem el Xúquer com a ecosistema, com a conca fluvial, des del seu naixement fins la seua desembocadura, com a eix vertebrador del territori en el qual vivim, com a espai de gaudiment i vinculació cultural i històrica amb el territori. Reivindiquem la salut del riu no sols pels valors intrínsecs del riu com a ecosistema sinó també perquè pensem que un riu viu és una condició fonamental per a que puguem tenir un futur saludable com a éssers humans i com a societat.

El desenvolupisme economicista que va impulsar l'expansió urbana i industrial així com la industrialització de l'agricultura ha donat lloc a que durant dècades els pobles riberencs hagen viscut d'esquenes al seu riu, sotmetent-lo a una creixent degradació, que al mateix temps allunyava cada vegada més la gent de l'ecosistema. Durant les últimes dècades es creixent la veu dels científics que ens expliquen que els ecosistemes porten a terme tot un ventall de processos i funcions que ens proporcionen serveis naturals –com aigua neta, pesca, oportunitats d'esplai, inspiració, confortabilitat climàtica, etc.- que són vitals per al nostre benestar personal i social, i que, a més a més són difícilment substituïbles, i en cas de ser-ho, els substituïts tecnològics són molt cars. Eixe desenvolupisme del que parle s'ha materialitzat en la pèrdua de drets ciutadans en la pràctica, com per exemple el de banyar-nos als nostres rius, que encara que és un ús comú que tots tenim dret a exercir sense necessitat d'autorització prèvia (com beure o abeurar ramat) segons està reconegut en la Llei d'Aigües de 1985, no podem fer-ho perquè els rius estan contaminats o secs.

Per una nova cultura de l'aigua al Xúquer

Des de Xúquer Viu volem recuperar el lligam de la gent dels pobles amb el seus rius, volem que tots i totes puguem tornar a banyar-nos al riu o riera que tinguem al costat del poble, volem recuperar els valors de cura, respecte

i bellesa cap els nostres rius per a que tornen a ser ecosistemes vius i els ullals a brollar. La naturalesa viva és la veritable fàbrica de l'aigua dolça i neta que necessitem. Eixa és l'única garantia a llarg termini de disposar d'aigua en quantitat i amb qualitat suficient per satisfer les nostres necessitats. Aquests són els ingredients per a una nova cultura de l'aigua.

Malgrat que Xúquer Viu compta ja la seua primera dècada d'existència i treball continu en defensa del Xúquer, cal dir que encara resta molta feina per fer.

La DMA: Aigua com a patrimoni, no mercaderia

Si bé la Directiva europea Marc de l'Aigua, aprovada al desembre de 2000, va obrir una escletxa d'esperança en posar la protecció i recuperació de les masses d'aigua –superficials i subterrànies– i dels ecosistemes aquàtics així com l'ús sostenible a llarg termini de l'aigua com a objectius generals de la política de l'aigua i dels nous plans hidrològics de conca per tal d' assolir al 2015 el bon estat de totes les masses d'aigua, la inèrcia del productivisme, la demagògia i el desgovern que ha marcat la política hidràulica durant el segle XX persisteix i, fins ara, ha impedit l'aplicació efectiva d'aquesta directiva i culminar la transició cap un model sostenible de gestió de l'aigua.

La Directiva Marc de l'Aigua estableix que totes les demarcacions hidrogràfiques europees havien de tenir aprovat abans de desembre de 2009 un pla hidrològic amb un programa de mesures per tal d'assolir el bon estat dels rius, aqüífers, llacs, estuaris i aigües costaneres al desembre de 2015. El passat octubre el Regne d'Espanya va ser condemnat pel Tribunal de Justícia Europeu per incompliment de la Directiva al no haver aprovat en el termini establert per la norma cap pla hidrològic, excepte el de les Conques Internes de Catalunya. Durant els últims dos anys, s'han anat aprovant plans d'altres demarcacions, però el més retardat continua sent el del Xúquer. A més a més, la Comissió Europea pot sancionar Espanya per aquest incompliment amb multes multimilionàries des de finals d'aquest any. Multes que eixiran dels impostos que paguem tots.

Al Xúquer, 4 anys d'incompliment de la DMA

En 2004 la Demarcació Hidrogràfica del Xúquer va ser conca pilot espanyola per a la implementació de la Directiva, la qual cosa suposava que estaria a la capçalera del procés d'elaboració del nou pla i de la seua aprovació. Però quasi 10 anys més tard, s'ha demostrat furgó de cua en via morta: ni tan sols ha eixit a consulta pública l'esborrany de pla que des de desembre de 2009 hauria d'estar aplicant-se. Durant els últims mesos sembla que s'ha

començat a desbloquejar el procés d'elaboració del pla amb l'aprovació de l'Esquema de Temes Importants –un document intermedi d'identificació dels problemes clau a solucionar en la demarcació, que serveix per orientar el pla hidrològic, però sense cap força normativa. Des de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer ja s'ha anunciat l'obertura “imminent” de la consulta pública de 6 mesos de l'esborrany de pla i hem d'estar ben atents ja que aquest pla encara que tinga un horitzó d'aplicació a 2015, marcarà profundament el pròxim pla que s'ha aprovar a finals de 2015 i aplicar fins 2021.

El nou pla de conca: una oportunitat històrica per canviar la política de l'aigua al Xúquer

Estem en un moment històric per la política de l'aigua al Xúquer que marcarà quins rius i aqüífers deixarem als fills i si l'aigua realment es gestionarà com a un patrimoni multidimensional –ambiental, social, emocional, cultural i econòmic- gestionat en benefici del conjunt de la societat o es convertirà en una mercaderia en benefici d'uns pocs.

Ecosistemes fluvials i aqüífers, al límit del col·lapse

La situació de les masses d'aigua a la conca del Xúquer és greu. Els ecosistemes fluvials estan molt degradats, per manca de cabals circulants suficients i alteració del règim hidrològic, per contaminació puntual i difusa, per fragmentació de l'hàbitat i desaparició de gran part dels boscos de ribera, per proliferació de fauna i flora invasores... Els aqüífers no estan molt millor: els grans aqüífers de la conca estan sobreexplotats. L'aqüífer de la Manxa Oriental que aportava quasi el 20% dels cabals base del Xúquer en la conca mitjana del riu està sobreexplotat per les extraccions per a regadiu a Albacete i quasi no n'aporta res, inclús el riu infiltra aigua cap l'aqüífer. També pateix de contaminació difusa derivada de l'agricultura intensiva: contaminació per excés de nitrats, problemes de contaminació creixent amb fitosanitaris... Tot això ha provocat, per una banda, la desaparició o minva substancial de brolladors i fonts de les que depenia històricament l'abastiment d'aigua de poblacions petites; per una altra banda, la contaminació química de les aigües subterrànies ha provocat que ciutats com Albacete canvie la seua font de subministrament d'aigua, agafant-la del Xúquer, al pantà d'Alarcó. Tres quarts del mateix està passant ara a les comarques de la Ribera, on el ajuntaments que històricament s'han abastit d'aigües subterrànies han vist com l'aigua s'ha convertit en no potable i la gent no la pot gastar ni per beure, cuinar o rentar-se les dents. Però tot això no és una cosa nova, imprevista o producte d'una catàstrofe

natural, es sabia que podia passar fa 15 anys quan es va fer i aprovar el Pla Hidrològic de Conca del Xúquer de 1997, que continua estant vigent.

El Pla de Conca del 97, encara vigent, institucionalitza la sobreexplotació dels rius i aqüífers del Xúquer

Eixe Pla, producte del pacte entre els aleshores presidents de la Junta de Comunitats de Castella-La Manxa –José Bono- i la Generalitat Valenciana –Eduardo Zaplana- per tal d'esprémer fins l'última gota el riu i els seus aqüífers, permetent, al mateix temps, el continu deteriorament de la qualitat de les aigües subterrànies creixentment contaminades per fons difuses, particularment, nitrats i pesticides.

Així, el pla del '97, per exemple, no fixa cabals ecològics mínims per la majoria dels rius, amb la qual cosa, ens trobem que deixar sec el Xúquer aigües avall d'Antella fins la desembocadura és "legal". I quan els fixa, són tan exigus que pot ser servisquen per evitar la foto cridanera a la premsa del llit sec d'un riu aigües avall d'una presa, però no en tenen res d'ecològics, puix són clarament insuficients per garantir la supervivència de l'ecosistema autòcton que albergava la vida del riu.

L'estratègia del Pla del 97: esprémer el Xúquer

L'objectiu central d'aquest pla va ser satisfer tots els desitjos d'aigua de Castella La Manxa i la Comunitat Valenciana per a l'expansió del regadiu i de l'urbanisme residencial basant-se en unes dades de disponibilitat de recursos hídrics a la conca del Xúquer fortament sobreestimada – no te en compte la disminució en torn al 20% dels recursos mitjans des de principis de la dècada de 1980- i una nul·la consideració de mesures ambientals per protegir-los:

- va legalitzar l'expansió en més de 80.000 hectàrees entre 1985 i 1997 del regadiu manxec, consolidant la sobreexplotació del aqüífer de la Manxa Oriental i la pèrdua del cabal base del Xúquer en les seues conques mitjana i baixa;
- va satisfer l'ambició alacantina de connectar a través d'un transvasament el Xúquer amb el Vinalopó, des de Tous o Cortes, per alimentar amb fins 80 hm³/any la bombolla immobiliària i l'especulació urbanística creixents des de mitjans de la dècada dels noranta;
- va assignar recursos del Xúquer –fins 93 hm³/any- a l'abastiment de València i en va reservar uns altres 93 hm³/any, preveient un

increment exponencial de la població i el consum d'aigua, que afortunadament no s'ha produït: la capital del Túria es converteix en la principal aglomeració urbana del Xúquer;

- I, encara, es va assignar fins 31 hm³/any per l'abastiment de Sagunt i la seua àrea d'influència.

El repartiment d'aigua de paper

La quadratura del cercle va estar la modernització aquests regadius històrics de la Ribera, tenint en compte que han estat el principal ús dels cabals del Xúquer i les noves “demandes” difícilment es podrien garantir.

Mitjançant la modernització es va estimar que s'alliberarien uns 240 hm³/any que es varen repartir entre nous usos en Castella La Manxa i l'ampliació dels cabals transvasables a través del Xúquer-Vinalopó. Això sí, eixos 240 hm³/any d'estalvi teòric no prenien en consideració que l'Albufera de València necessitaria una aportació específica d'aigua del Xúquer per a la seua supervivència, ja que la modernització eliminava la seua principal font d'aigua amb bona qualitat: els retorns de rec dels regadius històrics de la Ribera.

D'aquesta manera, el Pla del 97 reparteix drets d'ús en base a “aigua de paper” entre els usuaris privatis, exprimeix els rius i aquífers fins la degradació pràcticament irreversible i permet el deteriorament continu de la qualitat –i en molts casos, de la quantitat- dels aquífers, que són les fons tradicionals d'abastiment d'aigua potable per a la població en gran part dels pobles i ciutats de la conca.

El Pla de Conca del 97 i la contaminació dels aquífers dels quals s'abasteix els pobles de la Ribera: puntada cap endavant

De fet, el pla del 97 preveu l'empitjorament de la qualitat de les aigües subterrànies destinades a l'abastiment –com ha succeït a la Ribera-, i estableix com a mesura que es procedirà a fer intercanvis entre els ajuntaments i els regants que utilitzen aigües superficials del Xúquer de manera que els ajuntaments gastarien aigües superficials i els regants bombejarien aigües subterrànies per un volum equivalent; i que el cost de tota aquesta operació la pagarien el ajuntaments. Aquest plantejament és radicalment contrari tant al que diu la Directiva Marc de l'Aigua com als preceptes continguts en la Llei d'Aigües i el Reglament de Domini Públic Hidràulic: el pla no garanteix l'aigua de millor qualitat per a la producció d'aigua potable, no posa mesures per evitar el deteriorament addicional de la qualitat de les aigües subterrànies de les quals depèn l'abastiment humà,

i , a més a més, repercuteix el cost de les actuacions provocades per la contaminació sobre els usuaris perjudicats, que són els veïns i veïnes dels pobles que tindran que pagar a través de les seues tarifes compensacions a altres usuaris i també noves infraestructures de potabilització i transport de les aigües superficials substitutòries, la qual cosa és incompatible amb el principi bàsic d'atribució de costos replegat en tota la normativa espanyola i europea: qui contamina, paga.

Els pobles de la Ribera han de tenir una assignació (concessió) d'aigua bona del Xúquer en el nou Pla de Conca

Ara, al caliu d'aquest precepte del pla de conca de 1997 la Generalitat, amb el consentiment de la Confederació, vol imposar als ajuntaments afectats de la Ribera un conveni per crear una Comunitat d'Usuaris amb el regants històrics, per obtenir l'aigua que necessiten i a la qual tenen dret, a canvi d'una compensació als regants, més el pagament de totes les infraestructures que la

Generalitat ha fet a la zona de la Garrofera –uns pous inútils, les instal·lacions de transport fins els pobles afectats que encara estan inacabades i una potabilitzadora per tractar l'aigua superficial captada a Tous a través del Canal Xúquer-Túria. I tot això en un moment en el qual està a punt de traure's un nou pla hidrològic on hauria de replegar-se una assignació (i per tant, una concessió administrativa) d'aigua superficial del Xúquer per als pobles de la Ribera afectats, ja que l'abastiment a població té la prioritat màxima en l'assignació de recursos i l'aigua de millor qualitat disponible s'ha de dedicar l'abastiment d'aigua potable de la població.

La Confederació Hidrogràfica del Xúquer té plenes competències per a incloure l'assignació d'aigua superficial del Xúquer als pobles de la Ribera al nou pla de conca i modificar les concessions de la resta d'usos si és necessari. Per tant cal exigir-li amb fermesa que ho faça: l'aigua de boca és un dret humà essencial i la Confederació té el deure de garantir la qualitat dels recursos hídrics per aquest ús i l'obligació, juntament amb la Generalitat, de protegir-los de qualsevol contaminació o deteriorament. La maniobra del Conveni, que alguns presenten com a una “solució provisional” no és més que una estratègia per consolidar en el nou pla l'enfocament productivista i lesiu de l'interès dels ciutadans amb què es va construir el pla del '97. I també, la continuïtat de la ineficàcia manifesta en el compliment de les seues funcions tant de la Generalitat Valenciana com de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, que ni han evitat ni han corregit el deteriorament que ja patien els aquífers als anys 90: l'han incrementat.

El plantejament d'intercanvi d'aigües entre abastiments i regants, repercutint el cost als abastiments, és contrari a la DMA

En relació amb això, és vital que es posen en marxa les mesures necessàries per recuperar la qualitat de les aigües subterrànies dels aquífers afectats, ja que aquestes masses d'aigua són menys vulnerables a les sequeres i, excepte quan han estat contaminats per activitats humanes, la qualitat de les aigües subterrànies és millor que la de les aigües superficials. És necessari que la Generalitat i la Confederació enceten un pla per reduir, prevenir i evitar la contaminació difosa vinculada a l'agricultura intensiva, posant els mitjans per fer rendibles i viables pràctiques agrícoles que minimitzen l'ús de fertilitzants inorgànics i fitosanitaris químics.

El Xúquer-Vinalopó: un conflicte obert

Un altre tema que continua obert i en relació amb el qual estem molt atents és el del transvasament Xúquer-Vinalopó. La Junta Central d'Usuaris del Vinalopó, l'Alacantí i Consorci de la Marina Baixa no desisteix en el seu afany de dessagnar el Xúquer i persisteix amb insistència en demanar que es faci una segona presa d'aigües al Xúquer, aigües amunt de l'Assut de la Marquesa: en Antella o tornant a la presa inicial de Cortes de Pallàs. A més a més volen que es lleve el límit màxim de transvasament de 80 hm³/any i emportar-se tota l'aigua que arribe a presa del transvasament. Tot això tornaren a posar-lo damunt de la taula durant la darrera reunió del Consell d'Aigua de la Conca de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer com a al·legació a l'Esquema de Temes Importants en la reunió del 13 de maig d'aquest any. Ens caldrà estar molt atents i fermes de cara a la tramitació de l'esborrany de pla que properament s'espera que es someta a consulta pública per evitar que es torne a activar aquesta amenaça per al riu, que condemnaria el baix Xúquer a un deteriorament irreversible.

La Iniciativa Ciutadana Europea pel Dret Humà a l'Aigua

Finalment, també a l'àmbit de la gestió de l'aigua estem assistint a una corrent de privatització i gestió opaca d'aquest be públic a tota Espanya i Europa, que amenaça l'exercici efectiu del dret humà essencial d'accés a l'aigua potable i a un sanejament adequat, que va consagrar Nacions Unides al 2010. L'any passat, un conjunt d'entitats europees (sindicats, ONGs, etc.) encetaren la primera iniciativa ciutadana europea – una mena de iniciativa legislativa popular- dirigida a la Comissió Europea i al Parlament Europeu per demanar-los normatives d'aplicació en tots els estats membre que implementen de manera efectiva aquest dret i que per a fer-ho, que es considere la prestació d'eixos serveis com a serveis públics essencials, no

privatitzables. És a dir, que l'accés a l'aigua no es convertisca en una mercaderia subjecta a estratègies de maximització de beneficis privats. Per ser tinguda en consideració, la iniciativa ha de replegar més d' 1.000.000 de signatures tot arreu de la Unió Europea, i com a mínim 50.000 signatures en cada estat membre. Encara que ja porta més d'un milió i mig de signatures replegades, a Espanya encara no s'ha arribat a les necessàries 50.000 signatures. Si encara no heu signat, us anime a fer-ho ara mateix i a que ho difongueu, punxant el següent enllaç: <http://www.right2water.eu/es> (fins el 1 de novembre hi ha temps).

La Xarxa Valenciana per l'Aigua Pública: per la gestió pública, eficaç i transparent de l'aigua

Ací, al País Valencià, arrel de la campanya per promoure aquesta iniciativa que posaren en marxa els sindicats juntament amb les organitzacions ecologistes i altres organitzacions socials, així com de la creixent preocupació social per la privatització dels serveis públics i en particular dels serveis urbans d'aigua que s'ha fet palpable a tot l'estat, el grup promotor de la iniciativa en València va decidir llençar la Xarxa Valenciana per l'Aigua Pública que es va presentar a València el passat 21 de març, vespra del Dia Mundial de l'Aigua, en el qual participem des de Xúquer Viu juntament amb una vintena d'organitzacions de tot el País Valencià: sindicats de treballadors, sindicats agraris, organitzacions ecologistes, associacions de veïns, entitats culturals, entitats cíviques, organitzacions socials, etc. Al bloc de la Xarxa hi podeu trobar la llista d'organitzacions, el manifest constitutiu així com articles i activitats d'interès: <http://aiguapublica.blogspot.com/>

Des de la Xarxa Valenciana per l'Aigua Pública treballem per la gestió pública, eficaç i transparent del cicle integral de l'aigua, evitant la seua mercantilització i la seua conversió en objecte de lucre, d'especulació o de corrupció. En aquest sentit, un dels nostres objectius es exigir i ajudar a implantar nous models de gestió pública de l'aigua que combinen la qualitat i eficiència del servei, amb la transparència i la participació ciutadana, tot sensibilitzant i informant tant a la població com als responsables públics. Volem la consecució efectiva del dret humà a l'aigua en cadascun dels nostres pobles i ciutats.

S'escriu AIGUA, es llegeix DEMOCRÀCIA

En definitiva, entenem que la gestió de l'aigua és la gestió d'un bé públic i d'un dret humà essencial, i per tant, ha de ser una gestió eficaç, responsable, oberta a la participació ciutadana, sotmesa a la rendició de

comptes a la societat. Com resa el títol del manifest constitutiu de la Xarxa, “s’escriu AIGUA, es llegeix DEMOCRÀCIA”.

Per terminar, sols em resta agrair-vos en nom de Xúquer Viu i de la Xarxa Valenciana per l’Aigua Pública, i en el meu propi, la vostra amable atenció i el vostre suport, i animar-vos a continuar participant i recolzant activament la lluita ciutadana per construir una nova cultura de l’aigua per als nostres rius i aqüífers i per garantir una gestió transparent i democràtica de l’aigua.

Contacte amb Xúquer Viu:

E-mail: xuquerviu@hotmail.com

Facebook: <http://facebook.com/pages/Xúquer-Viu/140190036110889>

Twitter: <https://twitter.com/xuquerviu>

Blog: <http://xuquerviu.blogspot.com/>

Web: <http://www.xuquerviu.cat/>

Tanquem Cofrents

Plataforma Valenciana per un Nou Model Energètic

El factor més important per a la definició i estructuració d'una societat és, segurament, la forma que es genera, distribueix i consumeix l'energia en aquesta societat. No sorprendrà a ningú si diguem que el model energètic actual és contaminant, car i injust, però sobretot, és insostenible.

De fet, esta donant els seus últims badalls, ja que els recursos energètics clàssics han arribat, o ho faran pròximament, als seus pics de producció, i no poden seguir augmentant la seua oferta. Mentre que la demanda energètica, impulsada pels nous consums i per la incorporació als models occidentals de consum de països de bloc BRIC segueix augmentant malgrat la crisi econòmica. La combinació d'aquestes dues tendències, juntament amb els enormes impactes mediambientals que l'actual model energètic aquesta produint i que estan posant en qüestió fins i tot la supervivència de la nostra civilització obliguen ineludiblement a un canvi en el sistema energètic actual.

En aquest context, cal arribar a un sistema energètic que siga:

- Net, és a dir, que disminuïska total o substancialment els impactes mediambientals que produïska. Concretament ha de disminuir dràsticament les emissions de gasos hivernacle que estan produint el canvi climàtic, les emissions de partícules fines, que produeixen malalties respiratòries, i els òxids de sofre i nitrogen que produeixen la pluja àcida. També ha de desaparèixer la producció de residus radioactius, és a dir l'energia nuclear. Així mateix, s'han de descartar les tècniques extractives especialment contaminants com la mineria a cel obert, el fracking i les plataformes petrolíferes
- Sostenible, és a dir basat en fonts renovables, i no en recursos limitats, com el petroli, el gas o l'urani, que ja han arribat als seus pics de producció o estan pròxims a fer-ho.
- Ha de proporcionar independència energètica, és a dir, ha d'estar basada en recursos autòctons, que al nostre territori són l'energia hidràulica, la eòlica, la solar i, en menor mesura, la biomassa.
- Democràtic, és a dir no basat en un sistema d'oligopoli tant per als combustibles fòssils com per a l'electricitat, com el qual patim en l'actualitat, sinó basat en una generació elèctrica distribuïda, i en unes condicions de competència real.
- Socialment responsable, és a dir, intensiu en llocs de treball. En aquest aspecte les mesures d'estalvi i eficiència energètica en primer lloc, i les energies renovables després, són les que generen més llocs de treball per unitat d'energia generada i també per euro invertit.
- Eficient econòmicament. Encara que els costos econòmics exactes de les diferents fonts energètiques són molt difícils de precisar, donades les múltiples subvencions directes i indirectes que reben moltes d'elles, i l'externalització a la societat de molts dels seus costos, la que si aquesta clara és la tendència de que els combustibles fòssils i l'energia nuclear són cada vegada més cars mentre que les renovables, com l'eòlica i la solar, són cada vegada més barates.

Atenint a aquests criteris el sistema energètic que proposem ha d'estar basat, en:

- L'estalvi i l'eficiència energètiques,
- Una producció elèctrica 100% renovable amb generació distribuïda
- Reducció dràstica del transport tant de mercaderies com de persones, sobretot els de llarga distància.

- Impulsar el transport col·lectiu en detriment de l'individual. Desenvolupar les xarxes de transport públic.
- Impulsar el canvi del transport de mercaderies i persones per carretera i avió al ferrocarril convencional (no a l'AVE) i al transport marítim.
- Electrificació del transport.

Calen també canvis pel costat dels models de consum:

- Reducció del consum en general, la qual cosa no vol dir ni tornar a les caveres ni disminuir la qualitat de vida.
- Eliminació de consums energètics sumptuaris e innecessaris.
- Cicles curts de producció i consum, potenciant el consum dels productes fets al nostre territori, especialment dels productes alimentaris (i de temporada)

Tot això s'ha de fer-se mitjançant:

- Educació i conscienciació de la ciutadania, però nomes amb això es massa lent, pel que cal:
- Legislar e introduir normativa que prohibisca i restringisca determinats usos energètics i de productes molt cars en energia.
- Introduir una fiscalitat energètica, de forma que el preu de l'electricitat i altres serveis siga molt progressiu en funció del consum per persona.

Arribats a aquest punt, què demanem a Compromís? Demanem que:

- Col·laboreu en la nostra activitat, tant participant en les nostres campanyes i mobilitzacions com, encara que ja sabem que l'època és difícil per a tots, econòmicament.
- Assumiu com a propis les propostes i postulats que hem exposat, i per tant els apliqueu, donant exemple, en les vostres seus i locals, així com en les administracions on tingau responsabilitats de gestió.
- En les administracions on no gestioneu presenteu propostes que vagen en aquesta mateixa adreça.

- I, finalment, que ens ajudeu a aconseguir informacions útils per a realitzar la nostra activitat de les administracions, que moltes vegades ens la neguen i escamotegen.

Moltes gràcies per haver-nos convidat a aquesta assemblea perquè us transmetem els nostres punts de vista i esperem que els hàgeu trobat útils.

Plataforma Antifracking a les Comarques de Castelló

La fracturació hidràulica o fracking es tracta d'un mètode d'extracció d'hidrocarburs no convencional. En els sistemes tradicionals o convencionals, els hidrocarburs es troben formant bosses; en canvi, en el cas dels no convencionals, aquests hidrocarburs es troben d'una manera aïllada dispersos en alguns tipus de roques. Llavors, el fracking, consisteix en fer un pou en vertical fins arribar a la capa impermeable que conté els hidrocarburs (gas i petroli) d'una manera aïllada, i una vegada arribat el pou a eixa capa, continuar la perforació en horitzontal durant uns kilòmetres. Els pous verticals, ubicats en plataformes, poden estar compostos fins a 6 o 8 ramals horitzontals.

Acabada la perforació, s'injecten milions de litres d'aigua, arena i productes químics a grans pressions, per tal de fracturar les roques del subsòl i així poder alliberar els hidrocarburs atrapats en aquestes capes i facilitar la seva extracció. Cada pou té una vida inferior a la dècada, per la qual cosa, s'ha d'estar constantment buscant nous emplaçaments amb tot el què això comporta.

Moltes d'aquestes tones de productes químics no podran ser recuperades per la pròpia indústria, quedant-se allotjades a un subsòl totalment fracturat; motiu pel qual el risc de contaminació tant a curt com a mig o llarg termini, és pràcticament inevitable.

La finalitat del fracking és mantindre el màxim de temps possible un model energètic basat en els combustibles fòssils. Expressant les últimes gotes de gas i petroli que es troben al subsòl, com si d'una esponja es tractara.

L'hegemonia dels hidrocarburs, dificulta una veritable democratització de l'energia, al mateix temps que impossibilita un desplegament de les energies renovables.

Si aquest fracking es duu a terme, afectarà directament a l'aqüífer del Maestrat, ja que de les dues capes amb els possibles hidrocarburs, una es troba dintre del propi aqüífer, i l'altra justament per baix. Aquest aqüífer dona abast d'una manera directa o indirecta des de la desembocadura de l'Ebre, fins a Castelló capital, i des de la costa fins a la província de Terol.

En cas de complir-se les expectatives de l'empresa, es podrien arribar a perforar vora 2000 pous; deixant un subsòl ple de contaminants i totalment fracturat.

Terratrèmols, comunicació entre capes del subsòl degut a les falles naturals que existeixen, emissió de gasos de les basses amb les aigües residuals i llots, així com una indefinició total de la forma de gestionar els residus de la fracturació hidràulica, són aspectes que dificulten encara més qualsevol intenció de l'empresa d'intentar fer-nos creure que es tracta d'una energia de transició.

Les grans quantitats de terreny, aigua i infraestructures per al transport de tots els elements necessaris per a aquest model depredador, obliga a modificar d'una manera radical i quasi es podria definir d'irreversible, els sectors productius primaris com són l'agricultura i ramaderia, així com el sector serveis, com és tant el turisme d'interior com el de costa.

Sectors productius, que tot i estar amb molts problemes propis de la conjuntura, permeten mantindre aquest model social i econòmic, garantint així la subsistència de milers de llocs de treball.

El fracking, en anul·lar aquests sectors, generarà més atur i vincularà una independència econòmica pròpia dels petits ramaders i camperols, a un sector extern amb data de caducitat i que requerirà d'una mà d'obra qualificada que s'haurà d'importar.

Es carrega qualsevol possibilitat de desenvolupament sostenible i té un devastador efecte al medi natural, a l'aigua, a l'aire i en general al futur de les Comarques de Castelló.

Si realment volem independència energètica, aquestes Comarques disposen de la matèria primera del segle XXI, com són l'aire, el sol i la biomassa. Fonts d'energia sostenibles, respectuoses amb el medi natural, i totalment compatible amb el desenvolupament del territori.

Per la qual cosa, no es pot permetre la inversió ni de un sol euro en models antics, bruts i dictatorials.

Bosc Viu

Per Carles Arnal

Bosc Viu és la plataforma per la defensa dels ecosistemes forestals valencians. Per què cal defensar els boscos? La resposta és que els ecosistemes forestals són molt valuosos, però estan degradats i amenaçats. Caldria explicar un poc açò.

Comencem per recordar que els boscos són més que arbres. Cal incloure tota la resta de vegetació (arbusts, herbàcies, lianes,...), els animals, incloent els més diminuts, i finalment també fongs i microorganismes del sòl, que tenen destacats papers en mantindre tot el conjunt.

Tot i que aproximadament el 50% del territori valencià es considera forestal, menys de la meitat d'aquesta superfície presenta una cobertura arbrada destacable, i només el 2% de tot el territori valencià té boscos (més o menys alterats) dels que inicialment (abans de l'acció humana) cobrien unes tres quartes parts del nostre país (carrasques, sureres, roures, savines,...). La vegetació forestal actual està bastant degradada i això implica que no exerceix de manera òptima les funcions ambientals que hauria de desenvolupar. Aquesta vegetació *en regeneració* és més inflamable que les etapes *madures*, les corresponents als boscos originaris, potencials. Les etapes madures mantenen una major biomassa, una biodiversitat més elevada, tenen major valor ecològic, són menys inflamables i, en cas de

cremar-se, la major part de les espècies que hi formen part rebroten de manera espontània i molt eficient.

Les funcions ambientals que, de manera gratuïta, els boscos ofereixen a la societat, tenen un elevat valor (encara no ben quantificat en termes econòmics). Es tracta de mantindre la biodiversitat, de recarregar els aqüífers, de formar i retindre el sòl fèrtil, de disminuir les crescudes de rius i barrancs, de mantindre els equilibris atmosfèrics i climàtics. Aquestes funcions són les que permeten i sustenten, a més, altres funcions de caràcter productiu i recreatiu (extracció de fusta, bolets, funcions paisatgístiques, turisme rural, etc.) que depenen del bon manteniment de les funcions ecològiques.

D'entre tots els riscos que amenacen el bosc cal destacar l'erosió, la pèrdua del sòl fèrtil, que en la pràctica, en les nostres condicions climàtiques i de relleu, es resultat de la pèrdua o degradació de la coberta vegetal protectora. Quan aquesta s'elimina o redueix, no sols per incendis, sinó també per tales, sobreexplotació ramadera, tècniques agrícoles inadequades, obres i infraestructures mal ubicades, etc., ocasiona la pèrdua accelerada del sòl i condueix el territori cap a la desertificació. No de bades el País Valencià està inclòs, quasi per complet, en l'única àrea europea amb molt alt risc de desertificació.

Malauradament la política forestal actual i la de molts anys enrere també (la cosa ve de lluny) no sols no és efectiva en la protecció i recuperació del bosc, sinó que ella mateixa és un dels principals factors de degradació, especialment per la manca de regulació d'activitats, per una protecció molt deficient i per estratègies equivocades en repoblació i lluita contra incendis, entre d'altres. La idea d'eliminar vegetació per evitar que es creme, promovent les mal anomenades "neteges" i els falsos "tallafocs", l'ús de maquinària pesant i els *monocultius* de pins en les repoblacions, entre d'altres intervencions poc acurades, ajuden a degradar el bosc i impedeixen el seu avanç cap a etapes més madures i ecològicament més valuoses.

El pla forestal aprovat a principis de maig d'enguany (PATFOR) és un pas més en una direcció errònia. Pretén estimular una explotació accelerada dels nostres pobres ecosistemes forestals, entre d'altres coses, fomentant tales i extraccions massives i indiscriminades de *biomassa* (no la residual, sinó la vegetació viva que conforma el bosc). Açò tindrà en poc de temps, si es materialitza, uns gravíssims efectes ecològics i de cap manera ajudarà a un desenvolupament rural sostenible; al contrari, arruïnarà el patrimoni natural de tots els valencians a canvi de beneficiar només a grans propietaris (de milers d'hectàrees) i unes poques empreses que faran el seu *agost* en poc de temps.

Davant d'aquest estat de coses, pensem que Compromís ha d'impulsar un nou model de desenvolupament rural integrat, que siga sostenible ambiental i socio-econòmicament, amb l'objectiu de protegir i restaurar el patrimoni natural i de millorar la qualitat de vida dels (escassos) habitants del món rural.

Aquest model hauria de combinar tres elements.

1. Activitats tradicionals (agricultura, ramaderia,...) basades més en la *qualitat* que en la *quantitat* de producció. Cal aconseguir un valor afegit fomentant la producció ecològica, la diversitat i l'especificitat; la vinculació a paratges protegits, la denominació d'origen i la connexió amb el turisme d'interior per assegurar i acurtar les vies de distribució.

2. Un turisme rural realment respectuós amb el medi ambient que fonamente el seu atractiu en els paisatges i els ecosistemes millor conservats i que es diversifiqui i es distribueixca per comarques, amb variants com el turisme esportiu, l'excursionisme, activitats didàctiques, etnogràfiques, culturals, etc., i que aprofite la restauració d'edificacions tradicionals i ajude a la millora d'infraestructures i dotacions socials en pobles d'interior.

3. Activitats de conservació i restauració del patrimoni natural i cultural. Vigilància ambiental, guiatge, manteniment de murs de pedra seca, de sendes tradicionals, repoblacions, restauració i protecció d'ecosistemes, educació ambiental, etc.; activitats totes elles intensives en ma d'obra i sense impactes negatius.

Aquests activitats, compatibles i sinèrgiques entre sí i compatibles també amb altres activitats de serveis i menuda indústria (manufactures, transformació de productes agrícoles, ramaders i forestals, etc.), poden oferir un futur sostenible en convivència amb un medi natural valuós. Justament els ajuts al medi ambient són els que més futur tenen quan moltes altres subvencions cauen per motius diversos.

El model descrit implica saber conservar i millorar el capital natural del nostre país; un capital que serà clau en un futur, on malauradament la degradació ambiental en increment en tot el planeta fa que els ecosistemes ben conservats esdevinguin un component cada vegada més escàs i per això mateix més valuós. Tenim un territori amb una elevada biodiversitat, però alhora fràgil, amb un elevat risc de desertificació. Si no conservem aquest capital, en poques dècades perdrem possibilitats d'un futur sostenible per a gran part del nostre territori. Avui cal fer un esforç per donar contingut concret i plasmació real a aquesta via sostenible per a les nostres comarques de muntanya. Quan per fi es puga quantificar econòmicament la funció ecològica dels boscos serem tots més conscients del seu enorme

valor. Conservem avui el màxim d'aquesta riquesa per poder demà obtindre el major benefici de la seua preservació.

Plataforma Carles Pinazo

Per Jesús Frare i Garcia (Membre de la Plataforma Carles Pinazo i
d'Iniciativa Animalista

El poble valencià ha d'afrontar una profunda reflexió sobre la seua relació amb els altres animals. El nostre és un país on l'entreteniment i la diversió amb elles i ells és omnipresent.

Enumerem les formes més importants i algun detall del que signifiquen, perquè cadascuna d'elles necessita d'una profunda anàlisi:

Per suposat, els bous: Tortura evident, linxament amb la implicació permanent d'infants, persones borratxes i irresponsables; un llarg llistat de bous morts i greument lesionats cada any; i, per suposat, una llarga llista d'éssers humans ferits i un parell de víctimes mortals cada any.

Tir i arrossegament: maltractament dins i fora de la pista; escorxadors saturats i carn amagada a les hamburgueses.

Colombicultura: escenificació simbòlica d'una violació en grup; mort i maltractament permanent.

Tir al colom i caça: matança per diversió; matança de gossos.

Parany i enfilat: ales i potes arrencades; mentides per a afavorir un negoci al voltant de la gastronomia.

Fires medievals: ponis i rapinyaires; la tristesa de l'esclavatge i l'estafa de les noves formes del circ i el zoo.

Festes macabres: rates del Puig, becerrades d'Algemesí; només perquè sí.

Només són uns exemples. Tornem a repetir: de vegades sembla que, al País Valencià, no es sàpiga fer festa sense maltractament animal, sense tortura animal.

I tornem a repetir, cal reflexió. A vosaltres us demanem coses molt concretes:

Per favor, no heu de caure en les trampes populistes de les minories que trauen benefici de tot això. Repetim: minories, fins i tot pel que fa als bous al carrer. Les majories estan a casa, abandonades pels poders públics que, molt sovint, per a traure benefici o per la inèrcia d'aquestes trampes populistes, recolzen obertament aquestes minories i s'abonen als seus discursos manipuladors.

Per favor, no gasteu els diners de la ciutadania en tortura i maltractament animal. N'hi ha moltes de maneres millors de gastar aquests diners. És tan senzill com això.

Per favor, afavoriu les alternatives, les formes de festa sense tortura que són moltes i que tan sovint acaben relegades en favor de qualsevol forma de linxament embrutidor.

Respecte als anomenats *animals de companyia*, també cal una profunda reflexió. Unes poques dades:

Són propietats, objectes de negoci autoritzat d'empreses amb tots els papers en regla i els impostos al dia.

Són capricis d'un dia que, després, no es poden deixar a l'armari dels estris vells.

També crien per caprici dels amos i ames. Ventrades i ventrades, que creixen exponencialment.

Els abandonen a milers. Més de 200.000 a l'any a l'estat espanyol, segons càlculs molt conservadors i que encara no han incorporat el factor crisi.

Els massacren a milers. Els caçadors del País Valencià entapissen camps i boscos amb els seus cadàvers, amb la vella "tradició" del "tir compassiu". Les clíniques de veterinària gasten litres i litres d'eutanàsia per a acabar amb el que ha passat de ser una mascota a un problema de butxaca. Les

fosques empreses especialitzades fan el negoci de la recollida i matança industrial de gossos i gats abandonats. O pitjor encara.

Les protectores fan el que poden, generalment a soles o, fins i tot, amb els ajuntaments i poders públics en contra. Tenen a rebentar les seues arques de Noè, mentre els ajuntaments incompleixen sistemàticament la llei de protecció animal i, en el cas que tinguen acords de recollida i refugi amb ells, les ofeguen amb impagaments continuats o permanents.

També us demanem coses molt concretes:

Per favor, respecte el treball de les protectores. Són les més indicades per a fer les tasques de recollida i refugi d'animals abandonats, perquè els tenen en compte com a individus i no com a mercaderies de negoci. Respectiu també el treball de la gent que té cura de les colònies de gats de carrer.

Per favor, compliu la llei de protecció animal: elles han de ser les encarregades d'aquestes tasques. Establiu acords amb una dotació pressupostària justa, i beneficieu els ajuntaments amb un treball ètic i compromès a més de barat, perquè compta amb l'aportació permanent de persones voluntàries.

Per favor, establiu mesures de control efectives sobre la tinença responsable d'animals. Afavoriu les actituds responsables i penalitzeu les irresponsabilitats. Les alternatives són moltes, i les nostres organitzacions estan a la vostra disposició per a proposar-les.

Per favor, milloreu la legislació per a solucionar aquesta autèntica tragèdia: control del negoci de la cria i venda; avanç cap a l'esterilització generalitzada, amb incentius o regulacions; suport a les protectores i rebuig dels negocis amb actituds més que qüestionables, etc.

Les reflexions que plantegem només són el principi d'una reflexió molt més profunda sobre la nostra relació amb els altres animals terrícoles. Es molt important fer aquest principi.

SEO/BirdLife

Conservant la Biodiversitat al País Valencià

Per Mario Giménez Ripoll (Delegat de SEO/BirdLife)

La crisi de la Biodiversitat és tan profunda o major que l'actual crisi econòmica, però porta unes conseqüències extremadament més greus per al planeta i per al benestar humà. Europa té un gran compromís en la solució d'aquesta crisi, no solament per la seua responsabilitat en la creació de la mateixa, sinó per la capacitat econòmica i de lideratge que tenen per a eixir d'ella. Aquest compromís té la seua correspondència al País Valencià, que compta amb instruments legals suficients per a donar-li adequat compliment: una aplicació rigorosa en el nostre territori de les Directives Marc d'Aigua, d'Hàbitats i d'Aus, així com de la Llei de Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, i la necessària transposició de les mateixes al nostre propi cos legislatiu constituïrien un primer i imprescindible pas d'una política responsable de conservació de la biodiversitat. I açò acompanyat d'unes dotacions econòmiques adequades.

No obstant açò, els vents bufen en una altra adreça: el pressupost per a la conservació de la biodiversitat és ridícul i hi ha una decidida obstinació a buidar de contingut o, directament, a incomplir les obligacions legals que emanen de directives europees i de la Llei de Biodiversitat. Revertir aquesta situació és imprescindible. Un clar i recent exemple d'açò últim és la sentència del Tribunal Constitucional consolidant la il·legalitat de la caça

amb parany, en declarar inconstitucional la modificació de la llei de caça valenciana que pretenia permetia l'ús d'aquest mètode i en establir, de manera contundent, que el parany no és respectuós amb la normativa bàsica estatal de protecció de la biodiversitat. Un altre exemple, o una altra obligació legal llargament incomplida, és la manca de plans de recuperació per a bona part de les nostres espècies amenaçades.

Conservar la nostra biodiversitat passa, de manera ineludible, per conservar i gestionar els espais que componen la nostra Xarxa Natura 2000 i els nostres aiguamolls. I per a açò ens trobem actualment en un moment clau, ja que, de nou, el compliment de les disposicions legals contingudes en les directives europees i en la Llei de Biodiversitat obliga als poders públics a aprovar els plans de gestió d'espais de la Xarxa Natura 2000 i a tenir en compte els aiguamolls que formen part d'aquesta Xarxa Natura a l'hora d'aprovar els plans hidrològics de conca. i ja estem incomplint els termes establits per a açò.

En el cas de l'aprovació dels Planes de Conca, cal assegurar que es prenen les mesures necessàries per a garantir les necessitats de conservació dels espais de la xarxa Natura 2000 lligats a l'aigua i de les espècies que emparen. Cal prestar especial atenció a les necessitats de L' Albufera i del Fondo. És imprescindible redactar i aprovar un pla integral de gestió hídrica per al Parc Natural de L' Albufera.

En el cas dels plans de gestió dels espais de la Xarxa Natura 2000 és necessari adequar els instruments de gestió dels nostres parcs naturals a l'estipulat en la Llei de Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, incloent objectius concrets per a la conservació de les espècies de l'annex I de la Directiva d'Aus i per a les aus migradores.

Finalment, cal assegurar el desenvolupament sostenible en la nostra extensa Xarxa Natura. És necessari, per a açò, adoptar decisions adequades en el marc de la Política Agrària Comunitària que es va a aprovar per a la pròxima dècada. Els fons destinats a Desenvolupament Rural, en el qual s'inclouen les mesures agroambientals, són imprescindibles per al sosteniment dels nostres espais protegits, dels quals l'agricultura i els agricultors són un component essencial. No obstant açò, el nombre d'agricultors segueix disminuint i la biodiversitat continua perdent-se. Recolzar als petits agricultors i a les zones o els sistemes més valuosos social i ambientalment, com l'agricultura de muntanya, les àrees estepàries, l'explotació de bestiar oví i caprí en extensiu o els arrossars és la clau.

Moltes gràcies.

Acció Ecologista-Agró

Per Miquel Aguilar

Fa 16 anys que s'aprovà el Pla Integral de Residus (PIR) i encara queden infraestructures importants per fer com ara la planta de tractament de Manises en l'Horta, les instal·lacions (plantes i abocadors) de la zona central de València ara que gracies a la lluita sembla que la macroinstal·lació de Llanera està descartada, les de la Vega Baixa a Oriola a més d'altres com les de Guadassuar.

Hi ha un altre problema més greu encara que no és altre que el mal funcionament de les plantes existents. Segons dades oficials de la Conselleria d'Infraestructures i Medi Ambient el 68 % dels residus que entren a les plantes valencianes va als abocadors, quan segons la normativa de la pròpia Conselleria no podria anar més del 44 %. Aquesta situació està fent que els abocadors es colmaten abans del previst.

La revisió del PIR que la Sra. Consellera amenaça amb publicar no entra a analitzar les raons d'aquest fracàs i proposa cremar el rebuig en incineradores que caldrà construir i el que no diu la Consellera, caldrà pagar pels veïns; Tota l'oposició política, els sindicats i els grups ecologistes se hem oposat a la incineració i així s'ho hem fet saber. La incineració és causa de contaminació i molèsties pels veïns propers però sobre tot es un forat negre que demana més i més residus i quan més energètics millor com ara

paper, plàstics etc. La incineració prefereix no separar ni reciclar millor cremar.

Front la incineració els ecologistes proposem una mida revolucionària: que s'aplique la normativa de la Conselleria continguda als decrets dels Plans Zonals i que consisteix en separar la matèria orgànica i el resto inorgànic en contenidors específics. Per a que els ajuntaments puguin dur endavant aquesta actuació caldria que els Consorcis de Residus establiren una taxa menor a les actuals per als ajuntaments que entreguen el fem separatament. Alguns ajuntaments, com el de Sagunt, han demanat als seus Consorcis aquesta possibilitat.

Separar la matèria orgànica i la inorgànica en origen ajudaria a elaborar un compost de millor qualitat i amb millor eixida comercial en camps i sols degradats en lloc d'acabar als abocadors. Així mateix es recuperarien més materials valuosos com ara plàstics i cartons que ara es degraden. Possibilitaria també una dinàmica de reducció en la generació de residus que la incineració en absolut propicia.

La Conselleria ens posa com exemple a seguir la incineració en països d'Europa com Àustria, Alemanya etc. Hem de dir que els residus a l'àrea Mediterrània contenen més matèria orgànica difícilment incinerable i que quan els ciutadans d'Alemanya per exemple, reciclaren massivament les incineradores alemanyes demanaren a la màfia italiana que els enviara els seus residus per alimentar els seus forns.

Ecologistes en Acció del País Valencià

Residus sòlids urbans al País Valencià: del desori a la solució única imposada (la incineració)

DIAGNÒSTIC

El diagnòstic de la situació és àmpliament conegut per tots. Des de 1997, any d'aprovació del vigent PIR (Pla Integral de Residus), la política de residus dels diferents Governos del PP han sigut una barreja de continuisme, desinterès i confiança en què la solució a la greu problemàtica dels RSU passava per la gestió de les grans empreses del sector, la majoria, provinents del sector de la construcció (FCC, Dragados-ACS, Tetra-Lubasa, Sacyr-Sufi, Urbaser, Ortiz-Inusa, etc).

Les instal·lacions previstes en el PIR no s'han construït o segueixen sense estar en funcionament en un 50% dels casos. La desena d'instal·lacions (macroplantes de tractament+abocador) tenen una eficiència escassa, amb abocaments de residus entre el 75 i el 80% del material entrant, superant el límit del 44% establert en el PIR i en els plans zonals. La paradoxa és que la recuperació de materials en els contenidors de recollida selectiva de les voreres (gràcies al treball anònim dels ciutadans) supera el total de material recuperat en les macroplantes, encara que la major part del contenidor groc d'envasos acabe en les incineradores, donat el baix percentatge de reciclat de l'àmplia varietat de plàstics. Les molèsties causades pels abocadors (olors, lixiviades, etc) als veïns pròxims als abocadors són comuns en totes les instal·lacions.

La nul·la acció en matèria de prevenció i reducció en la generació de residus s'afegeix a l'aposta per l'abocament. La saturació dels principals abocadors (cas de Dos Aguas, Xixona, Fontcalent, Elx, etc) obliga a projectar noves ampliacions, atès que la prioritat concedida a l'abocament sobre el reciclatge, fa que la vida mitjana dels mateixos es reduïska de forma important. En el cas de Dos Aguas l'ampliació ocupa sòls forestals i es modifica fins i tot la mateixa Llei Forestal de 1993 per a legalitzar aqueixa ampliació, declarada il·legal pels tribunals. Des de la pròpia Conselleria de Medi ambient es difonen resultats d'estudis de prospectiva dient que en 2018-2020 tots els abocadors estaran de nou saturats.

El “turisme” dels RSU (de Castelló a Alacant principalment) segueix funcionant com una política de pegats donat el retard en l'engegada de les instal·lacions previstes en el PIR i en els plans zonals.

Se segueix incomplint l'inici de la recollida selectiva de la matèria orgànica prevista per a 2009-2010 pel PIR i els plans zonals, verdader nus gordià en la resolució de la problemàtica ambiental dels RSU.

Simultàniament a tot açò s'aposta per la incineració dels RSU, en la modalitat de “valorització energètica” dels CDR (fracció de suposat “rebuig” de les plantes de tractament) en les tres instal·lacions cimiteres del País Valencià (Alacant, Bunyol i Sagunt), amb poca o nul·la oposició a la mateixa. S'ha aprovat la incineració de 250.000 t de diversos residus (pneumàtics, llots de EDAR, CDR, etc) en la Cementera d'Alacant. S'estan tramitant sengles AAls en la resta de cimiteres, ampliant el cabal de residus a cremar en elles ja aprovat amb anterioritat (en el cas de Bunyol un important flux de residus peril·losos). A més s'aposta per la incineració de residus industrials peril·losos, cas de la macroincineradora de Reyval a l'Alcora.

En el nou PIR, encara sense aprovar, la “solució” oscil·la entre l'opció de la incineració en les cimiteres a la de la construcció hipotètica de 3 o 4 noves i cares macroincineradores

LES ALTERNATIVES: DEL DESERT A LA DESESPERANÇA

L'oposició política al PP ha sigut incapaç de plantejar solucions alternatives a aquesta situació de caos planificat darrere de la solució única: la incineració. No coneixem cap alternativa posada en pràctica pels Ajuntaments governats pels partits de l'oposició. En cap poble o ciutat del País Valencià existeix una recollida selectiva de la matèria orgànica (el total de recollida selectiva a Catalunya supera el 40% del total dels RSU) o de el “porta a porta”, instaurat en centenars de municipis catalans, bascos o europeus (amb Roma o Brussel·les com a exemples de grans ciutats). Parlar de la implantació del projecte “Retorna” d'un sistema de dipòsit, devolució i

tornada d'envasos (que suposaria un clar avanç respecte a l'actual situació, però que no és la solució ecològica a la problemàtica dels envasos), sembla una quimera en el País Valencià. Tampoc hem apreciat cap reivindicació en aqueix sentit (recollida selectiva MO, arreplegada porta a porta, tornada d'envasos) des dels Ajuntaments governats pel PP o des de l'oposició política en el País Valencià.

En els grans projectes d'incineració en cimenteres o en el cas de Reyval a l'Alcora, els partits de l'oposició van des del silenci més absolut a una tímida aparició, donat l'auge i protagonisme de plataformes ciutadanes i el perill de la marginació.

Des del PSOE se segueix pensant que el PIR, els Planes Zonals i els Consorcis, i la pròpia Llei 10/2000 de Residus és el marc ideal per a resoldre la problemàtica dels nostres residus, quan en aqueix marc no hi ha marge per a la iniciativa pròpia dels Ajuntaments que vulguen plantejar altres solucions més racionals (cas de la Mancomunitat de la Vall d'Albaida). Les excuses per a eixa absència d'alternatives són molt variades (la recollida selectiva de la matèria orgànica és cara, no existeix marge legal per als Ajuntaments dissidents o desobedients, etc.). Encara que nosaltres pensem que estan més aviat de la deixadesa, el desinterès i en l'absència d'alternatives de l'esquerra.

Esperem que Compromís lidere una alternativa que supose un avanç en la solució a la problemàtica dels residus al País Valencià.

Plataforma per un Ferrocarril Públic i Social al País Valencià

La Plataforma té ja una llarga història, encara que intermitent:

2001 – Posicionament front al “model AVE”, mobilitzacions comarcals arreu del País Valencià baix el lema “Tren si-AVE no”. Elaboració de la “Proposta per a un Pla Director de FC al País Valencià”.

2006 – Posicionament front al projecte de nova estació soterrada de València, l'AVE Horta Nord-Castelló, els problemes de seguretat de FGV, l'accident de Metro a Jesús...

2010 – Qüestionament dels suposats avantatges de “l'arribada de l'AVE” a València

2013 – posicionament enfront del tancament de línies de RENFE, de la reducció de serveis de FGV, l'amenaça de privatització ferroviària...

Components de la Plataforma:

Sindicats (SF, CGT). Grups ecologistes (Acció Ecologista-Agró, Ecologistes en Acció...), plataformes ciutadanes comarcals, professionals...

Al 2001: Elaboració d'una "Proposta per un Pla Director de FC per al País Valencià"

- s'analitza el predomini excessiu de la carretera (per damunt mitjana espanyola)
- els grans costos ambientals (Cada any, el transport de passatgers i mercaderies a Espanya genera uns costos socials i ambientals de 60.000 milions d'Euros, en concepte de contaminació local, canvi climàtic, accidents i soroll, una xifra equival pràcticament al 10% del PIB espanyol).
- dependència energètica. Impacte en reducció de competitivitat (Espanya importa cada any carburants per valor de 45.000 milions d'euros – dades actuals-, afectant a la balança de pagaments exterior)
- Recordem que al País Valencià aquests impactes són més que proporcionals a la població
- xarxes FC insuficientment desenvolupades, comarques sense servei, baixes inversions
- prioritat noves línies AVE, mai no es modernitzen o completen línies d'interès local
- desinterès de la Generalitat Valenciana per aplicar les seues competències estatutàries en la coordinació dels transport

Propostes de la Plataforma:

- donar prioritat al FC d'ús general en lloc de l'AVE
- prioritat la modernització de les línies existents sobre noves línies (millora temps suficient)
- modernitzar i completar línies pendents al País Valencià: Alcoi, Dénia...
- reconeixement de la funció de servei, de vertebració territorial, de xarxa troncal del FC
- millorar Rodalies, crear-les a totes les àrees urbanes, recuperar estacions abandonades (Alacant-Aeroport-Elx, Eix del Vinalopó, Vinaròs...)
- integració de totes les xarxes de transport, intermodalitat

- foment del transport de mercaderies per FC, reduir camions rodant per carretera
- anar a la unificació d'amples de via. Urgència de passar tot el Corredor Mediterrani a ample internacional, sense amples de via diferent.

Els fets:

- teníem raó en el poc impacte de l'AVE Madrid-València: només transferències de viatgers de l'avió
- advertírem dels riscos de greus accidents als FGV: no érem endevinadors, coneixíem la situació
- advertírem de la inviabilitat del “Projecte Parc Central”
- continua la inversió centrada a l'AVE (Alacant), altres projectes continuen paralitzats
- ha caigut la inversió en infraestructures, sense haver-se modernitzat FC.
- Xàtiva- València: la nova plataforma per l'Horta i La Ribera continua abandonada
- Ferrocarril Castelló-Barcelona: coll de botella de Vandellós: menys de 40 kms via única, 5 anys de retard, des de l'acabament de la plataforma, en completar les vies, deixaria Barcelona a poc més de 2 hores de València.

L'actualitat:

- FGV, asfixiada per la falta de transferències GV i la pèrdua de fons estatals per mala gestió de la GV
- ERO que ha reduït personal, i “obliga” a:
- reducció de freqüències
- supressió caps d'estació
- incapacitat per a acabar línies de Tramvia T-2 a València i Alacant
- eliminació agències de coordinació de transport metropolità: ETM i AVM.

- RENFE: reducció o eliminació de serveis a les línies Conca i Terol
- 2200 trens anuals, entre 35 y 40 trenes setmanals, un 9% del total de media distància actual
- tancament d'estacions (23 al PV)
- La baixa ocupació com a justificació del tancament de serveis és una estafa. El Ministeri planteja eliminar trens amb una ocupació mitjana inferior al 15% de les places. Però RENFE és l'únic dels grans operadors ferroviaris europeus que no ha adquirit trens xicotets per a les seues línies de poc tràfic en els últims anys; al contrari, ha substituït trens de 56 places per uns altres de 190 places per a cobrir relacions que només funcionaven una o dues vegades al dia.
- Es nega a carregar bicicletes a la línia de Terol, a pesar de la gran demanda de cicloturistes (via verda de Ojos Negros)
- mentre l'Estat manté l'aposta per l'AVE (6.000 mill eur línia Galicia)
- es mantenen projectes autovies
- l'Estat rescata el deute autopistes de peatge ruïnoses (3.500 milions), però l'AP7
- continuen temps de viatge indignants (més de 3 hores a Barcelona, Terol...)
- per anar de València a Bilbao cal passar per Madrid...

Mobilitzacions, noves plataformes, estudi de propostes.

S'ha presentat una Proposta no de Llei a Les Corts Valencianes, demanant un pronunciament per tal d'oposar-se a qualsevol reducció del servei ferroviari, la recerca d'alternatives per tal augmentar les freqüències i el servei, demanar un pla de foment de la utilització del ferrocarril, i rebutjar la fragmentació de RENFE i ADIF, encaminada a la privatització del servei públic ferroviari.

S'estan impulsant Mocions als Ajuntaments afectats per les retallades, en el mateix sentit. Es recolzarà les Plataformes Comarcals ja existents, i s'impulsaran de noves on encara no n'hi ha.